

Sosial læreplan for Solvang skole

2011

Solvang Skole

Forord

«Hamarskolen som merkevare» er vår felles visjon for skolene i Hamar. Skolen er viktig. Skolen er arbeidsplassen og læringsarenaen for barna våre. Skolen skal forberede barna på livet, men den skal kanskje først og fremst ta vare på øyeblikk. Øyeblikk som oppstår gjennom å leve her og nå.

Tidlig innsats handler også om forebyggende arbeid mot mobbing og å handle raskt når mobbing avdekkes.

På nasjonalt nivå har det blitt vedtatt et manifest mot mobbing som utgjør et forpliktende samarbeid for et godt og inkluderende oppvekst- og læringsmiljø. Hamar kommune følger opp de nasjonale målene:

- Barn og unge skal ha et fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring.
- Barn og unge skal få oppfylt sine rettigheter til medvirkning og medbestemmelse.
- Alle skal bidra til godt samarbeid til barnas og de unges beste, og foreldre og foresatte må sikres medvirkning og medbestemmelse.
- Voksne skal vite at de har et ansvar for at barn og unge blir inkludert i gode oppvekst- og læringsmiljøer.
- Voksne skal opptre som tydelige voksne og være gode rollemodeller overfor barn og unge.
- Alle som har ansvar for barn og unge skal ha gode ferdigheter i forebygging og håndtering av mobbing.
- Alle som arbeider med barn og unge skal ha gode ferdigheter i verdi- og holdningsskapende arbeid blant barn, unge og voksne... (utdrag fra "Hamarskolen som merkevare" 2009-2012)

Det er på bakgrunn av Hamarskolens visjon og mål denne sosiale handlingsplanen har blitt til. Vi ønsker også å synliggjøre skolens visjon i planen: "LITEN SKOLE – STORT HJERTE"

Jeg håper at planen vil være med på å sikre at elevene som går på Solvang skole, opplever at alle de voksne bryr seg og at elevene tar vare på hverandre.

Planen stiller krav til alle parter i skolesamfunnet, og den er forpliktende både for skolens ansatte, elever og foreldre.

"Solvang skoles sosiale læreplan" er vedtatt i driftsutvalget 5.9.2011

Jorid Skinnehaugen Myhre
Rektor

Vi vet, og tar konsekvensen av at:
Lærerens fingeravtrykk blir sittende i oss for livet. (Jens Bjørnebo)

Sosial kompetanse:

Det er vanlig å ta utgangspunkt i fem dimensjoner/områder som dekker de viktigste gruppene av sosiale ferdigheter som mennesker benytter i samhandling med hverandre:

- **Empati** - Evnen til å sette seg inn i andres situasjon.
- **Samarbeidsferdigheter** – Kunne bruke tiden fornuftig mens en venter på tur, dele med andre, hjelpe andre, følge regler og beskjeder samt kunne skifte aktiviteter uten å protestere.
- **Selvhevdelse** - Be om informasjon, presentere seg og reagere på andres handlinger. Videre handler det om å kunne markere seg selv sosialt blant annet ved å kunne uttrykke egne meninger og standpunkter.
- **Selvkontroll** - Evnen til å tilpasse seg fellesskapet og ta hensyn til andre, samt evnen til å utsette behov, for eksempel vente på tur, og kunne vise glede og sinne på aldersadekvate og gode måter.
- **Ansvarlighet** – Vise respekt for egne og andres eiendeler og arbeid, samt å kunne utføre oppgaver.

I tillegg handler det om **lek, glede og humor**. Målet må være å kunne føle glede ved egen og andres mestring. Fantasi, utfoldelse og aktivitet blir viktige elementer i dette kompetanseområdet.

Innholdsfortegnelse

0.	Hvorfor en sosial læreplan?	s. 3
0.1	Mobbing: definisjon og mål for skolens arbeid mot mobbing	s. 4
1.	Forebyggende mobbing – miljøplan	s. 4
1.1	Foreldre-initiert tiltak	s. 5
1.2	Solvang skole/SFOs trivselregler	s. 5
1.3	Tiltak foreslått av elevråd	s. 6
1.4	Sosialpedagogiske tiltak på SFO	s. 6
1.5	Ansvarsplan	s. 7
2.	Oppdage mobbing	s. 8
2.1	Ved mistanke om mobbing	s. 8
2.2	Tiltak	s. 8
2.3	Foreldre - initierte tiltak	s. 8
3.	Stoppe mobbing - tiltaksplan mot mobbing	s. 9
3.1	Foreldre - initierte tiltak	s.10
3.3	Melding ved krenkende atferd etter opplæringsl. § 9a-3	s.11-12
3.4	Samtykke til å igangsette tiltak knyttet til Oppl.loven § 9a-3	s.13
4.	Kontinuitet	s.14
5.	Vedlegg	s.15-21

0. Hvorfor en sosial læreplan?

En sosial læringsplan skal bidra til:

- Skape et godt læringsmiljø
- Skape grobunn for et trygt fellesskap
- Utvikle gode grupper og miljøer i samarbeid med elever og foresatte
- Legge til rette for elevenes sosiale utvikling
- Legge til rette for at elever og foresatte kan engasjere seg
- Elever og foreldre kan oppleve positive aktiviteter sammen
- Et hjelpemiddel i arbeidet mot mobbing
- Synliggjøre skolens arbeid i forhold til miljøskapende arbeid og konkrete handlingstiltak
- Synliggjøre Solvang skoles ansatte og foreldres holdning til fellesskapets ansvar og engasjement

Planen skal drøftes og evalueres årlig i alle skolens samarbeidsorganer.

*Den enkelte har aldrig med et andet menneske at gjøre,
uden at han holder noget af dets liv i sin hånd.*

*Det kan være meget lidt,
men det kan også være forfærdende meget,
så det simpelthen står til den enkelte,
om den andens liv eller ej*

K.E. Løgstrup

O.1 Mobbing: definisjon og mål for skolens arbeid mot mobbing

Mål: Alle elever skal oppleve et trygt og godt arbeidsmiljø fritt for mobbing på skolen

Definisjon på mobbing:

"Med mobbing mener vi gjentatt negativ eller "ondsinnert" atferd fra en eller flere rettet mot noen som har vanskelig for å forsvare seg. Systematisk utestengning eller gjentatt ertering på en ubehagelig måte er også mobbing" Viktig kjennetegn er at trakasseringen er ondsinnert og rammende, den pågår over tid og det er ubalanse i styrkeforholdet, både fysisk og psykisk. (Fra "Manifest mot mobbing 2011-2014")

1. Forebygge mobbing - miljøplan

Mål: Alle elever skal oppleve et godt læringsmiljø

- Vi bruker Solvang skole og SFOs trivselsregler. Tas opp med elevene hvert år
- Vi bruker aktivitetsplan.
- Vi har inspeksjonsplan. Alle som har tilsyn bærer synlige vester og dekker alle områder i skolegården / toalett.
- Vi har handlingsplan mot mobbing.
- Vi bruker "Mitt valg" som opplæringsprogram om skolemiljø, sosiale ferdigheter og forebyggende arbeid.
- Vi bruker LP-modellen som et verktøy for å jobbe med uønsket adferd og faglig utfordringer.
- Vi har to årlige elevsamtaler, to årlige utviklingssamtaler (inkludert halvårsvurdering) og to årlige foreldremøter.
- Fadderordning: Elever fra 5.trinn er faddere for elever på 1.trinn, 6. trinn for 2. trinn og 7. trinn for 3. trinn.
- Vi arbeider med positivt språkbruk.
- Vi arbeider med "den digitale hverdagen".
- Gjennom å møte elevene med positive forventninger og holdninger blir elevene tatt på alvor.
- Gode relasjoner mellom elev og lærer er i fokus.
- Vi vektlegger å "se alle elevene hver dag, gjennom håndhilsing, samtaler m.m
- Vi gjennomfører elev-og foreldreundersøkelser med oppfølging av tiltak .
- Vi arrangerer aktivitetsdager for hele skolen, eksempelvis:
 - Høstdag

- Mattedag / 100-dagen
- Vinteraktivitetsdag
- Solvangleker
- Tradisjoner: - Julesamling
 - Adventstunder
 - Gang rundt juletreet / Julegrøt servert av FAU
 - Lysfest / Kirkegang
 - Diverse elevrådsarrangementer; eks.: elevkafé
 - Hvert trinn har morgensamlinger for hele skolen.
- Vi passer på å ha det ryddig rundt oss både ute og inne. Vi gir beskjed om noe er ødelagt, slikt at dette kan ordnes raskt. Vernerunde gjennomføres hvert år.
- Fokus på tydelig skoleledelse, klasseledelse, struktur og god organisering

1.1. Foreldre - initierte tiltak

- Foreldre oppfordres til å ha lave terskler for å ta kontakt med hverandre når de ser/oppdager forhold som synes ugreie.
- Foreldre bør etterstrebe å være gode rollemodeller – og å snakke positivt om skolen, lærere og elever.
- Foreldre oppfordres til å lære barna sine viktigheten av å si fra til skolen, lærer, og/eller foreldre når andre blir plaget.
- Foreldremøte med tema / nettverksgrupper for foreldre
- Foreldre bør være gode rollemodeller når det gjelder positivt språkbruk

1.2. Solvang skole/sfo sine trivselsregler

På Solvang skole / sfo tar vi ansvar for at alle skal trives på skolen

Alle skal være greie mot hverandre

Alle skal ha et godt arbeidsmiljø

Alle skal ha det bra i pauser

1. Skolen forventer at alle opptrer **høflig** og **ordentlig** mot hverandre. Vi **respekterer** og **tolererer** hverandre og bruker ikke stygt og sårende språk. Dette gjelder også ved bruk av digitale medier.
2. Stoppregelen gjelder!
3. Hver elev er punktlig, følger opp arbeid som skal gjøres og holder orden på skolesakene sine (klær, sko, bøker, ark, gymtøy o.l) og tar med riktig utstyr til rett dag.
4. Skolen forventer at alle viser respekt for skolens og medelevers eiendom og materiell.
5. Ball og uteleker brukes bare ute, *og utstyret ryddes inn igjen.*
6. Snøball kan kastes på bestemte snøballbinker. Snøballkasting ellers er forbudt!
7. Aking, snølek, skilek og bruk av rullebrett foregår på bestemte områder.
 - Hjelm skal brukes av alle på sykkelturet og på skøytebanen.
 - Skolen oppfordrer til hjelmbruk ved sykling til / fra skolen. Sykkel kan brukes etter at elevene har gjennomført opplæringen på slutten av 4. trinn.
 - Hjelm, albue- kne- og håndleddbeskyttelse skal brukes av alle elever på rullebrett, jfr. forsikring pkt 7.1

8. Innevær er kaldere enn 15 kuldegrader, ellers brukes alle pauser ute.
9. Godteri og tyggegummi tas bare med etter avtale med lærer.
10. Oppbevaring og bruk av tobakk og rusmidler er forbudt.
11. Skolen tar ikke ansvar for elevenes penger, verdisaker eller personlige eiendeler. Alle slags leker / utstyr tas med på eget ansvar. Skolen oppfordrer elevene til å la mobiltelefonen bli igjen hjemme. Dersom den er med på skolen, skal den ligge avslått i sekken, ev. oppbevares på kontoret.

Trivselsreglene brukes som vurderingsgrunnlag i forhold til elevenes orden og oppførsel, jfr. Forskrift til opplæringsloven §3-6, der det heter ”I grunnskolen skal det til og med 7. årstrinn berre givast vurdering uten karakter i orden og i åtferd”

Tiltak ved regelbrudd på skolens trivselsregler

(tiltak vurderes ut i fra situasjonen)

- Alle ansatte ved Solvang skole / SFO reagerer på regelbrudd
- Kontaktlærer / SFO – personalet tar en samtale med eleven.
- Feil bruk av medbrakt utstyr (f.eks. mobiltelefon, rullebrett, leker) medfører at utstyret plasseres på kontoret. Dette hentes av elevene sammen med foresatte.
- Elever kan fratras muligheten til å delta i aktiviteter.
- Elever kan plasseres midlertidig under annet voksentilsyn / rektor
- Foresatte informeres.
- Skade gjort med vilje må erstattes / repareres.
- Skade gjort ved uhell kan bli avkrevd en egenandel. Rektor avgjør dette.
- Rektor kan vise elever bort fra resten av skoledagen, etter samtaler med eleven og samråd seg med skolens voksne og foresatte.

Solvang skoles/SFOs trivselsregler bygger på ”Forskrift om ordens- og oppførselsreglement for Hamarskolen” og er vedtatt i driftsstyret ved Solvang skole 09.12.2009. Revidert i driftutvalget 5.9.2011

1.3. Tiltak foreslått av elevråd

MÅL: Skape et aktivt og engasjert miljø i elevrådet.

- Elever er oppmerksomme på hverandre.
- Elever tar selv ansvar for at ingen er alene: hvis noen går alene, - få dem med på leken.
- Elever kan få noen som er alene med på ting ved å finne ut hva de liker.
- Være hyggelige mot hverandre / si hyggelige ting.
- Elever kan se etter tegn på mobbing.
- Elever må si i fra til en voksen hvis man ser mobbing.
- Elevrådet ønsker i tillegg følgende tiltak:
 - Arrangere aktiviteter som ”løp for et godt formål” og fotballturnering.
- Arrangere elevkafè høst og vår.

1.4. Sosialpedagogiske tiltak på SFO

I løpet av høsten:

- Middag med foreldre og søsken.

Desember:

- Julekafé

Mai:

- Småstjerner
- Bandyturnering med andre SFOer.

Juni:

- Sommerkafé m/ foreldre og søsken.

Gjennom hele året: SF4-klubben for elevene på 4.trinn, samt tilrettelegging for ulike aktiviteter på tvers av alle trinn.

1.5. Ansvarsplan: Hva gjøres? Hvem gjør det? Når gjøres det?

MØTE OG AKTIVITETSPLAN 2010-2011		
MÅN:	FELLES AKTIVITETER	ANSVAR
AUGUST	31.8 - 2.9 Nasjonal prøve engelsk, 5.trinn	Kont.lærer 5. tr / rektor
	Fellesmøte: foreldrekontakt/lærere/FAU	Rektor/FAU/kont.lærer
SEPT.	Høsttur for alle elevene	Mellomtrinnet
	Foreldreskolen for 1. trinnsforeldre	Rektor/1.trinnslære
	Nasjonal prøve, norsk, 5.trinn	Kont.lærer 5. tr / rektor
	20.9 - 24.9 Nasjonal prøve, matematikk, 5. trinn	Kont.lærer 5. tr / rektor
	Foreldreskolen for 1. trinnsforeldre	Rektor/1.trinnslære
	Morgensamling 5. trinn	5.trinn/1.trinn
	Elevrådsskolering	Kont.lærer for elevråd
OKT	HØSTFERIE	
	Foreldremiddag på SFO 14.00-16.00	SFO
	TV-aksjon	FAU
	Internasjonale dager m. FN-dagmarkering	Lærerne / 4. trinn
NOV	Turneorganisasjonen	
	Foreldreskolen: temamøte	Skolen/OO
DES	Julekaffe for foresatte på SFO 14.00 – 16.00	SFO
	Kanefart i uke 50 - 51	FAU
	Morgensamling 3.trinn: St. Lucia	3.trinn
	Lysfest / samling i kirken	Alle
	Juletrengang/ julegrøt	FAU/ rektor
JAN	Oppstart nytt år, fellessamling	Rektor + Alle
	Julerefest	FAU/1.trinnsforeldre
	100-DAGEN	Småtrinnet
FEB	Morgensamling 2. trinn	2.trinn
	Mattedag	Trinnene
	VINTERFERIE	
MARS	Vinteraktivitetsdag 1. – 3. trinn	Småtrinnet
	Vinteraktivitetsdag 4. – 7. trinn	Mellomtrinnet
	Morgensamling 6.	6. Trinn
	Skistafett på Gåsbu	Foreldre på de ulike trinn
APRIL	PÅSKEFERIE	
	2.påskedag FRI	
MAI	Småstjerner på SFO	SFO
	17. Mai - arrangement v/FAU	FAU / 5. trinn foreldre
	Orientering "skolesprinten" for 6.& 7.trinn (Lunden)	lærere på trinnene

	Tinestafetten/lille Hamar stafett	Foreldre på trinnene
JUNI	Besøksdag for neste års 1. trinnselever	Rektor
	Morgensamling 1.trinn	1. Trinn
	Solvangleker	Trinnene
	Kaffe for foresatte på SFO 14.00 – 16.00	SFO
	Offentlig høytidsdag	
	Morgensamling, dagtid / Avslutning kveld.	7.trinn /foreldre
	Siste skoledag samles i gymsal/skolegården	Alle trinn

2. Oppdage mobbing

Mål: Mobbing som foregår i og ved skolen skal avdekkes.

Et nært og godt samarbeid i voksenmiljøet mellom skole og hjemmene er nødvendig for at vi sammen skal oppdage og handle når mobbing oppdages.

2.1 Ved mistanke om mobbing

1. Ved mistanke om mobbing: varsle personalet, samtale med elever, observasjon.
2. Skaffe dokumentasjon: observere, registrere konflikter, fra samtale, hvem er innblandet.
3. Samtale med den som er utsatt og mobber(e) hver for seg.
Samtale med mobber(e) – 2 voksne fra skolen deltar.
Samtale med den som er utsatt – en voksen eleven har tillit til deltar.
4. Kontakt med foresatte til begge parter.

2.2 Tiltak

Følgende temaer settes på dagsorden på høstens foreldremøter:

- Informere foreldre om skolens beredskap, retningslinjer og planer for å håndtere uenighet og konflikter mellom elever, hjem og skole.
- Gjøre trivsel, trygghet og mobbing til faste temaer på alle foreldremøter.
 - o Eksempel: Foreldreerklæringen presenteres og drøftes på alle høstens foreldremøter (se forslag til foreldreerklæring s. 19)
- Gjennomføre gruppearbeid på foreldreskolen om hva som kan gjøres for å forebygge, oppdage og stoppe mobbing.
- Nettverksmøter for foreldre og trivselstiltak for elever og foreldre, i regi av foreldrene

2.3 Foreldre-initierte tiltak

- Etablere et samordnet syn mellom FAU og skolens ledelse på hvordan man ønsker at skolemiljøet skal være, og hvordan man ønsker at konflikter skal håndteres.
- Distribudere informasjon om FUG-brosjyren: "Stopp mobbing! – Gi råd til foreldre" til foreldre og skolens ledelse (både på FAU sin hjemmeside og på foreldreskolen).
- Åpen dialog mellom skole og foreldre: Lave terskler for gjensidig å ta kontakt med hverandre (eksempelvis ved endring i atferd).

- Voksne griper inn der man opplever at barna utøver uønsket atferd mot andre barn.
- Foreldre tar kontakt med foreldre/skole hvis vi vet at andre barn mistrives.
- Foreldre som oppdager mobbing på fritiden, kontakter hverandre og informerer skolen slik at hjem/skole kan bli enige om aktuell oppfølging.
- Følge med og være tilstede der barna er.
- Bli kjent med andre barn og foreldre evt. gjennom nettverksmøter og trivselstiltak
- Oppfordre til prat om mobbing generelt hjemme.

3. Stoppe mobbing - tiltaksplan mot mobbing

Mål:

- Skolen skal gjennom forebyggende tiltak forhindre at barn blir utsatt for mobbing.
- Med faste rutiner skal skolen avdekke og handle i forhold til mobbing.
- Skolen skal i samarbeid med foresatte og andre involverte følge opp både mobbeoffer og mobber.
- Barna skal bli bevisst sitt ansvar for egne handlinger.

Saksgang:

Skolen skal reagere på hvert tilfelle av mobbing. Alle barn har krav på å bli behandlet med respekt og omsorg.

Dag 1:

1. Samtale med mobbeoffer og kontaktlærer og eventuelt relevant voksen*.
2. Samtale med mobber(e) og kontaktlærer og eventuelt relevant voksen. Hvis det er flere barn, har man samtale med én og én - fortløpende etter hverandre.
3. Hvis det er flere barn som har deltatt aktivt i mobbingen, har man samtale med hele gruppa. Kontaktlærer og eventuelt relevant voksen er til stede.
4. Møte med mobbeoffer og mobber(e) sammen med kontaktlærer og relevant voksen, eventuelt med en person fra det interne hjelpeapparatet. Muntlig avtale inngås. Referat fra møtet skrives.

Samme dag som mobbesituasjonen defineres, uavhengig av hvor langt man har kommet i saksgang, skal foreldre/foresatte bli informert. Man skal innhente informasjon og samarbeide om den videre prosessen.

Etter 3-4 dager:

5. Oppfølgingsmøte med foreldre. Den muntlige avtalen vurderes, og eventuelt nye møter avtales. Eventuell ny, skriftlig avtale lages og underskrives. (Eksempel på en avtale *kan* være at mobberen må følges til og fra skolen av foreldre en periode.) Samtykke innhentes (se. s.13.)

Etter noen dager:

6. Kontaktlærer(ne) har samtaler med mobbeoffer og mobber(e) for å avklare situasjonen. Foreldre spørres og informeres.
7. Hvis mobbingen ikke opphører, innkalles barna og foresatte umiddelbart til et nytt konfrontasjonsmøte. Rektor/evt. en fra det interne hjelpeapparatet og kontaktlærer skal være til stede. Det lages en ny, skriftlig avtale mellom barna. Avtalen undertegnes av de involverte parter. Avtalen arkiveres i

- elevmappen, og det lages en oppfølgingsplan for kontakt og videre tiltak med begge parter. Oppfølgingsplanen arkiveres også i elevmappen.
8. Kontaktlærere og rektor/evt. det interne hjelpeapparatet, drøfter om andre parter som for eksempel ekstern hjelpetjeneste og konfliktråd skal settes inn i saken.

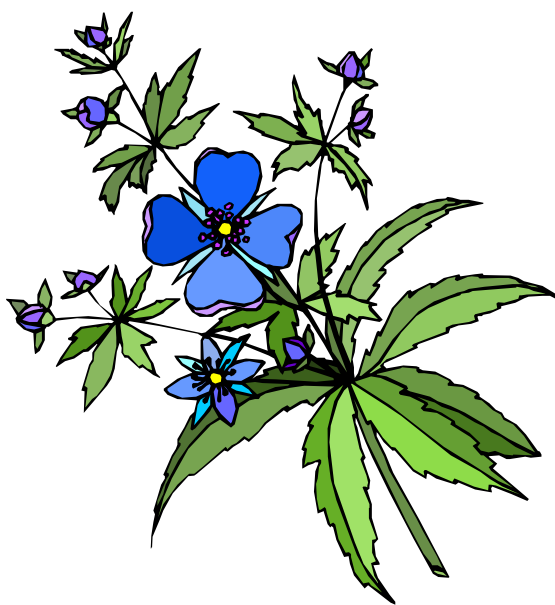
Administrasjonen bidrar med de praktiske løsningene som er nødvendige for å få gjennomført samtalene med barna. Pedagogisk ansvarlig skal informeres om at det er definert mobbing på enheten.

*Med relevant voksen menes for eksempel voksen som har observert mobbesituasjon, kontaktlærer til mobber, kontaktperson på SFO eller en voksen med spesiell tilknytning til barna.

Solvangs skoles tiltaksplan for å stoppe mobbing er en detaljert handlingsplan for involverte parter.

3.1. Foreldre - initierte tiltak

- Åpen dialog mellom skole og foreldre: Lav terskel for gjensidig å ta kontakt med hverandre (eksempelvis ved endring i atferd).
- Foreldre som oppdager mobbing på fritiden, kontakter hverandre og informerer skolen slik at hjem/skole kan bli enige om aktuell oppfølging.
- Foreldre initierer positive tiltak på eget trinn for å forbedre det sosiale miljøet (for eksempel i etterkant av mobbe-episoder). Foreldrekontaktene har ansvar for å koordinere tiltak.
- Foreldre stiller seg positive til aktiviteter skolen tar initiativ til for å forebygge og stoppe mobbing.
- Nye foreldrekontakter får, ved skolestart, informasjon om hva det innebærer å ha denne rollen. FAU arbeider med å veilede "nye" foreldrekontakter, spesielt med tanke på trinnets arbeid med det sosiale miljøet.
- FAU og rektor evaluerer mobbeplanen og oppfølging av denne hvert år for å "etablere et samordnet syn mellom FAU og skolens ledelse på hvordan man ønsker at skolemiljøet skal være, og hvordan man ønsker at konflikter skal håndteres".

Unntatt offentlighet

3.3. Melding ved krenkende atferd - etter opplæringsloven § 9a-3

Til rektor ved skole.

Meldingen gjelder opplæringsloven § 9a-3. Det psykososiale miljøet

”Skolen skal aktivt og systematisk arbeide for å fremje eit godt psykososialt miljø, der den enkelte kan oppleve tryggleik og sosialt tilhør.

Dersom nokon som er tilsett ved skolen, får kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkjande ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal vedkommande snarast undersøkje saka og varsle skoleleiinga, og dersom det er nødvendig og mogleg, sjølv gripe direkte inn .

Dersom ein elev eller foreldra ber om tiltak som vedkjem det psykososiale miljøet, deriblant tiltak mot krenkjande åtferd som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal skolen snarast mogleg behandle saka etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova. Om skolen ikkje innan rimeleg tid har teke stilling til saka, vil det likevel kunne klagast etter føresegnene i forvaltningslova som om det var gjort enkeltvedtak.”

Navn på utsatt elev:		Trinn
Evt. navn på andre elever som er involvert i episoden:		Trinn
		Trinn
		Trinn
		Trinn
		Trinn

Navn på person som rapporterer om episoden:	Navn: Stilling:	Dato for episoden
---	--------------------	-------------------

*Episoden er meldt til rektor, dato:

* Når elever, ledere, lærere, sosiallærere, SFO-ansatte, helsesøstre, PPT, foresatte eller andre selv oppdager eller får kunnskap om et en elev blir utsatt for krenkende ord eller handlinger, skal episoden meldes til rektor.

Aktuelle medarbeidere / ansatte som er informert om episoden:

Navn:	Stilling:	Dato:
Navn:	Stilling:	Dato:
Navn:	Stilling:	Dato:

Stedet der episoden ble observert:	Dato:	Kl:
------------------------------------	-------	-----

Handling/tiltak:

Oppfølging/evaluering:

Underskrift av den som har fylt ut meldingen

Dato:

.....
3.4. **Samtykke til å igangsette tiltak knyttet til Oppl.lov § 9a-3**

Unntatt fra offentligheten, off.l. § 5a

.....skole

Foresatt til :.....

Samtykke til å igangsette tiltak knyttet til Opplæringsloven § 9a-3

Vi viser til samarbeidsmøte i dag den....., og samtykker i at skolen kan iverksette følgende tiltak;

- Igangsetting av undersøkelse knyttet til
- Fatte enkeltvedtak knyttet til Opplæringslova § 9a-3
- Igangsette tiltak (i samråd med elev og foresatte)
- Innkalling til evalueringsmøte
- Vi ønsker ikke at det settes i verk tiltak knyttet til melding.

Hamar, den.....

Mor:.....
signatur

Far:.....
signatur

Vi som foresatte er informert om at vi når som helst kan trekke tilbake samtykket.
Kopi til HIPPT dersom eleven er henvist.

4. **Kontinuitet:**

Mål: Skolens arbeid med å forebygge, oppdage og stoppe mobbing foregår kontinuerlig

- Prinsippet er at problemer løses på lavest mulig nivå.
- Temaplan for hvert trinn til bruk av planlegging av foreldremøter.
- "Det er mitt valg" legges inn i årsplanen for hvert enkelt trinn.
- Sosial læreplan for Solvang skole deles ut til alle nye foresatte ved skolen.

Vedlegg

1. Solvangs plan mot vold.
2. Samarbeid skole – hjem.
3. Forslag til foreldreerklæring.
4. Forslag til gruppemiljøplan – fritid.
5. prosessbeskrivelse §9a-3.

VEDLEGG 1.

SOLVANG SKOLES PLAN MOT VOLD

Med ordet vold, mener vi:

Bruk av fysisk makt med fare for å skade andre.

Dette mener Solvang skole om bruk av vold:

Solvang skole forventer at alle parter i skolesamfunnet, barn og voksne, viser gjensidig respekt for hverandre.

Trivselsreglene og planen mot mobbing forteller hva som er riktig og hva som er galt på vår skole.

Vi forventer at alle greier å løse uenigheter og konflikter seg i mellom uten å benytte uakseptabel atferd som slag og spark.

Hvis noen allikevel bruker slag, spark eller annen vold i situasjoner på Solvang skole, vil skolen:

1. Stanse volden og ivareta offeret og overgriper
2. Samtale med partene for å avklare alvorligheten i saken
3. Skolen, ved rektor, avgjør om saken:
 - A. avsluttes etter at foreldrene/foresatte til offer og overgriper er varslet
 - B. må forfølges videre på følgende måte
 - a) kontakte foreldrene til begge parter så fort som mulig
 - b) ev. utvise den eller de som har utøvet vold for resten av dagen (jfr. Opplæringsloven , §§ 2-10)
 - c) informere foreldrene til overgriper som bekymringsmelding til politiet hvis gjentakelse
 - d) er saken alvorlig nok, skal politiet varsles

Hvis situasjonen gjentar seg, skal skolen:

1. Ha en samtale med partene så fort som mulig for å avklare alvorlighetsgraden.
2. Kontakte foreldrene/foresatte så raskt som mulig for å fortelle hva som er skjedd.
3. Informere foreldrene/foresatte om mulige hjelpeinstanser som kan samarbeide med foreldre/foresatte, eleven og skolen. Skolen har ansvar for å initiere et samarbeid med andre instanser hvis foreldrene vil dette. Eventuelle behov for fritak fra taushetsplikt avklares i det videre samarbeidet.
4. Vurdere utvisning for resten av dagen av den som har brukt slag, spark eller annen type vold.
5. Vurdere å sende bekymringsmelding til Ungdomsavdelingen ved Hamar politistasjon, med beskrivelse av atferden, som er bakgrunn for bekymringsmeldingen.

Kopi sendes foreldrene/foresatte og grunnskolesjefen.

2

SAMARBEID SKOLE - HJEM

Vedlegg 2

Tema for foreldreskole for 1. trinn.		Hvem leder møtet?
TRINN	TEMA FOR FORELDREMØTE	Foreldre
foreldremøte Mail	Foreldre kan bruke HIPPT/ politiet Felleskonferanser på skoleplasser	Kontaktlærere o.a. SFO-nettverk, foreldrerollen
2.	Naturfag, fysisk aktivitet/ kosthold Nettverksgrupper: klassemiljø	
3.	Sosialkompetanse/ forventninger/ medvirkning i foreldregruppen – MITT VALG. Hvordan bidra til å skape en trygg foreldregruppe / elevgruppe? – forebyggende (nettverksgrupper) Hva kan foreldre gjøre for å foreldreundersøkelsen	
	Trafikksikkerhet "Sykkelbyen Hamar" / Skolestart	Trygg Trafikk
Andre foreldremøte September	Nettverksgrupper, elevenes trykkel Nettvett. Samarbeid med politiet Forventninger skole/hjem Foreldreundersøkelsen Sosial læreplan	Rektor Kontaktlærere SFO-leder
6.	Nettvett- samarbeid med politiet Leirskole, Klassemiljø Hvordan kan foreldre bidra til et godt klassemiljø?	
7.	Fra barn til ungdom (utfordringer, rus, grensesetting, egen vurdering) Samarbeid med politiet/forebyggende team. Foreldreundersøkelsen.	
	foreldrekvarten. • SFO	
Tredje foreldremøte September	Fokus på faglig/sosial komp: Norsk, matte og it's learning og "Det er mitt valg"	Kontaktlærere.
Fjerde foreldremøte November	Temamøte: "Foreldrenettverk" i samarbeid med av Politiet	Merete Rustad fra Politiet Kontaktlærer og rektor

Vedlegg 3

EKSEMPEL PÅ FORELDRE - ERKLÆRING

- Vi som foresatte vil at andre foresatte skal ringe oss å si ifra dersom vårt barn har vært innblandet i noe som vi bør vite om.
- Som foresatte ønsker vi at også andre foresatte skal bry seg med barna våre ved å sette grenser og snakke med dem.
- Vi ønsker at barna våre skal vite at vi vet.
- Vi ønsker å prate med andre foreldre om ting som vi synes er problematiske.
- Vi ønsker å lage forum for meningsutveksling om grenser som de andre setter i sin oppdragelse, for eksempel mht. lommepenger, mobiltelefon, klær, innetid, osv.

- Vi ønsker at barna våre skal møte glassklare forutsigbare konsekvenser dersom de bryter med noe som de helt klart vet ikke er lov.
- Vi ønsker å bli kjent med de andre foresatte i gruppen.
- Vi ønsker ikke å ekskludere elever i klassen ved feiring av bursdager. Derfor inviterer vi enten alle guttene, alle jentene eller hele klassen. Hvis vi ikke har anledning til å invitere alle, så sørger vi for at kun halvparten eller færre blir invitert.

Trinn:

Navn på barn:.....

Dato:.....

Signatur:.....

GRUPPEMILJØPLAN – FRITID

vedlegg 4

FOR TRINN,SKOLEÅRET.....

Denne planen omfatter aktiviteter utenom ordinær skoletid som foresatte i en gruppe er blitt enige om å iverksette i løpet av et skoleår.

	AKTIVITET	ANSVAR
AUGUST		
SEPTEMBER		

OKTOBER		
NOVEMBER		
DESEMBER		
JANUAR		
FEBRUAR		
MARS		
APRIL		
MAI		
JUNI		

Foreldrekontakter: _____

Vedlegg 5

Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa,

Kapittel 9a Elevane sitt skolemiljø, § 9a-3. Det psykososiale miljøet presiseres den enkeltes ansvar, samtidig som det stilles krav om enkeltvedtak i saker der mobbing foregår.

Prosess-beskrivelse § 9a-3

1. **Melding til skoleledelsen / rektor**

*"Dersom nokon som er tilsett ved skolen, får kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkjande ord eller handlingar som mobbing diskriminering, vald eller rasisme, skal vedkommande snarast undersøkje saka **og varsle skoleleiinga.....**"*

Melding kan komme fra ulike personer/ ulike instanser. Den som får kunnskap

eller mistanke om slik negativ atferd har plikt til å melde fra om dette. Bestemmelsen gjelder om negativ handling utføres av medelever eller skolens personale.

Melding behøver ikke komme fra foreldre og trenger heller ikke være skriftlig.

2. **For - undersøkelse**

Formålet med dette er å vurdere bekymringen – hvor alvorlig er det? Skal det settes i gang en undersøkelsesprosess som ender i et enkeltvedtak?

”Dersom ein elev eller foreldre ber om tiltak som vedkjem det psykososiale miljøet, deriblant tiltak mot krenkjande åtferd som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal skolen snarast mogleg behandle saka etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova”. Opplæringslova § 9a-3. 3.ledd

For å bestemme om man skal gå videre kan man ha:

- samtale med foreldre
- samtale med ansatte som har eller bør ha kjennskap til saken.
- samtale med elev
- eventuell anonym drøfting med HIPPT

I alle slike saker er det viktig å dokumentere/loggføre alt som skjer. Det være seg meldinger, telefonsamtaler, individuelle samtaler og lignende, dette for å dokumentere hva man faktisk gjør/ har gjort. Dokumentasjon oppbevares i elevens mappe på skolen. Foresatte har innsynsrett.

3. **Innkalling til samarbeidsmøte og informasjon om saksgang.**

Det er opptil foresatte hvem som skal inviteres til dette møtet, skole og foresatte bør derfor sammen bli enige om hvem som skal være tilstede.

Samarbeidsmøtet tar sikte på å:

- gjennomgå melding /meldinger.
- informasjon om videre saksgang.
- bli enige om hva som skal skje videre, og i den anledning innhente samtykke.

4. **Innhente samtykke**

Ved å samtykke gir foresatte skolen tillatelse til å gå videre med meldingen. Foresatte kan motsette seg videre arbeid, men da har man dokumentert at foresatte ikke har ønsket ytterlige tiltak.

Se mal for innhenting av samtykke til igangsetting av undersøkelse, vedtak, tiltak og evaluering (se s. 13).

5. **Undersøkelse**

Forvaltningsloven § 17 *”Forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.”*

En undersøkelse bør innbefatte:

- samtale med elev som er utsatt for påståtte krenkende adferd, samt foresatte
- samtale med elev / elever som påstås å har stått bak krenkende atferd, samt vedkommendes foresatte
- samtale med medelever (ikke ang. navn til elev, men spørre generelt om psyko-

- sosialt miljø i gruppen/trinn/skole)
- observasjon
- samtale med andre nærpåersoner (for eksempel lærer, sfo - ansatte etc)

Undersøkelsen skal ende i en konklusjon som danner grunnlag for rektors enkeltvedtak. Skolen skal føre logg /skrive notater over alt som gjøres i saken (telefoner, samtaler, observasjoner etc.).

6. Enkeltvedtak

Definisjon på enkeltvedtak: ”..enkeltvedtak, et vedtak som gjelder rettigheter og plikter til en eller flere bestemte personer.” Forvaltningsloven §2, b)

Hvem enkeltvedtaket stiles til:

- foresatte til barnet som er utsatt for påstått krenkende adferd
- foresatte til barna som har utøvd påstått krenkende adferd
(Dette betinger at skolen har hatt samtaler med dem.)

Skal alle parter ha det samme enkeltvedtaket?

- ja, i utgangspunktet, men her er noen unntak:
 - *når enkeltvedtaket avslører taushetsbelagte opplysninger
 - *og i saker der ansatte er en av partene.

Enkeltvedtak skal i hovedtrekk innbefatte:

- bakgrunnsbeskrivelse (fakta – kan henvises til eget skriv)
- tiltaksbeskrivelse - dette vil være selve vedtaket – avgjørelsen som er bestemmende for rettigheter og plikter til den enkelte elev.
- omfang og eventuell organisering av tiltak
- ansvar – roller
- begrunnelse
- evaluering
- klagerett
- rettsbelæring

Enkeltvedtaket skal være skriftlig og bør foreligge innen 30 dager fra man har mottatt melding. Om det ikke lar seg gjøre skal det sendes ut et foreløpig svar der man forklarer videre saksgang og anslår tid.

7. Tiltak (jfr. punkt over)

Tiltak kan settes inn på individnivå og systemnivå og dermed omfatte enkeltelever og grupper /klasser.

Eksempel på tiltak:

- utvidet inspeksjon
- samtaler med kontaktlærer eller rådgiver
- elevsamtaler
- tett foreldresamarbeid i perioder
- tett oppfølging av enkeltelever
- alternative aktiviteter

- alternativ organisering

8. **Evaluering**

I enkeltvedtak fastsettes tid for evaluering, Evaluering knytter seg til om igangsette tiltak har ønsket effekt. Forut for evalueringsmøte bør skole og foresatte ha utarbeidet kriterier med tanke på måloppnåelse.

Dette kan være:

- at eleven sier hjemme at han har det bedre på skolen.
- eleven sier i elevsamtalen at han har det bedre på skolen
- skolen /kontaktlærer observerer at elev uttrykker trivsel
- eventuelt fravær har avtatt
- skolen observerer at eleven har noen å være sammen med i friminuttene
- ingen lærere eller andre nærpersioner har rapportert om negative hendelser overfor eleven
- medelever forteller i elevsamtaler at alle har det bra i gruppen/klassen

